

ZELENIKA (*Alburnus alburnus*, Linnaeus, 1758)

črnomorsko povodje domorodna vrsta

Zraste od 12 do 15 cm, največ do 25 cm. Je splošno razširjena manjša vrsta podolgovatega, bočno stisnjenega telesa, pokritega z luskami, ki z lahkoto odpadejo. Na glavi so majhna, nadstojna usta. Predrepna plavut je zelo dolga z več kot 17 mehкими plavutnicami. Na trebuhu ima med trebušnimi in predrepno plavutjo gol greben, ki ga luske ne prekrivajo. Barva telesa prehaja od zelenkasto sive na hrbtni strani do srebrno bleščeče na bokih in srebrno bele po trebuhu.

Živi v počasi tekočih in stoječih vodah v jatah, običajno tik pod vodno gladino.

Spolno dozori v tretjem letu, včasih že v drugem letu. Drsti se od aprila do maja ali celo v juniju. Samica odlaga ike v dveh do treh časovnih razmikih po 10–14 dni. Za drst ne potrebuje posebne podlage, drsti se lahko na travi, na potopljenih rastlinskih koreninah, na peščenih brežinah itd.

Hrani se s planktonom, predvsem z ikrami in zarodom drugih rib, in z organizmi, ki jih pobira z vodne gladine. Ko rojijo vodne žuželke, so zelenikina glavna hrana jajčeca, ki jih odlagajo na vodno gladino.

Zelenika je ena najpogostejših in najobičajnejših rib v evropskih vodah. Naseljuje večino Evrope severno od Pirenejev in Alp do Kavkaza. Živi od vzhodnega dela Velike Britanije na zahodu do Skandinavije, okoli Baltika in do polotoka Kola, nadalje do severnih obal Kaspijskega in Črnega morja, na severozahodnem delu Male Azije in v donavskem porečju proti severozahodu sega do Francije. Naselili so jo v Španiji.

V Sloveniji naseljuje predvsem srednje tokove vodotokov donavskega porečja.

Upadanje populacije zelenike je opaziti samo lokalno, posebno ob totalnih pomorih rib po močnem onesnaževanju vode, sicer pa še ni ogrožena.

***Alburnus alburnus* (Linnaeus, 1758)**

Povodje Slovenije: donavsko

Čas drsti: april–junij

Število iker: 1.500–6.000

Spolna zrelost: 2–3 leta

Velikost: 12–15 cm, največ 25 cm

Rdeči seznam: –

Status vrste: domorodna

Vir: Povž, M., Gregori, A. & Gregori, M. (2015). *Sladkovodne ribe in piškurji v Sloveniji*, Ljubljana: Zavod Umbra – Formatisk. Uporabljeno z dovoljenjem avtorjev Andreja in Marije Gregori

Projekt je sofinanciran iz Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo (ESPRA) ter sredstev Republike Slovenije. Organ upravljanja za izvajanje Programa ESPRA 2021–2027 je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Sofinancira
Evropska unija

LASR
lokalna akcijska skupina
za ribištvo Savinjske regije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO